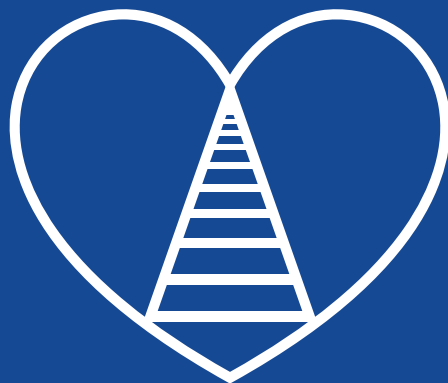

Travessar les Vies

Guia sobre seguretat en
espais ferroviaris per a
ADULTS

TAULA DE CONTINGUTS

Objectiu d'aquesta guia	3
Per començar, algunes definicions	4
Accessos no autoritzats a espais ferroviaris	6
Dades interessants sobre els trens i la seva relació amb la seguretat	8
Riscos per als usuaris adults	10
Claus per estar segurs als espais ferroviaris	12
El vostre paper en la seguretat vial ferroviària	14

OBJECTIU D'AQUESTA GUIA

Els trens són un mitjà de transport ràpid i ecològic. El tren ens permet viatjar gairebé a qualsevol lloc còmodament. Tanmateix, és important tenir en compte els riscos que hi ha al voltant dels trens i a les estacions. Per això és fonamental de conèixer-los i saber com comportar-nos amb seguretat quan som a les estacions de tren i a d'altres espais ferroviaris.

Amb aquesta guia, l'Agència Estatal de Seguretat Ferroviària pretén influir de manera positiva en els comportaments i hàbits de la població prevenint comportaments de risc i informant de com estar segurs als entorns ferroviaris.

Per tant, l'objectiu general és conscienciar i tractar així de reduir l'accidentalitat dels usuaris als entorns ferroviaris. Concretament, la guia pretén difondre les bones pràctiques de seguretat entre els adults als entorns ferroviaris, com ara l'ús correcte dels passos a nivell i els passos entre andanes, el comportament adequat a les andanes de les estacions, etc.

■ PER COMENÇAR, ALGUNES DEFINICIIONS

ANDANA

A les estacions de ferrocarril, vorera que hi ha al llarg de la via, més o menys ampla, amb l'altura convenient perquè els viatgers entrin als trens i en surtin, així com per carregar i descarregar equipatges i efectes. Normalment la zona de seguretat està delimitada per una línia que sol ser de color groc.

CATENÀRIA

Conjunt de cables suspesos per sobre de la línia de ferrocarril per al subministrament d'electricitat als trens elèctrics.

PAS ENTRE ANDANES

Intersecció al mateix nivell entre un ferrocarril i els itineraris disposats expressament en estacions i baixadors per a l'accés dels vianants a les andanes.

PAS A NIVELL

Encreuament entre les vies del tren i la carretera o el camí, normalment senyalitzat i de vegades protegit per barreres i d'altres elements de seguretat, com ara llums i so.

PAS INFERIOR

Túnel o passadís que permet travessar les vies de forma segura. Està situat a l'andana. Normalment està senyalitzat amb un cartell amb text, una imatge i una fletxa que apunta cap avall.

PAS SUPERIOR

Pasarel·la o pont que permet travessar les vies de forma segura. Està situat a l'andana. Normalment està senyalitzat amb un cartell amb text, una imatge i una fletxa que apunta cap amunt.

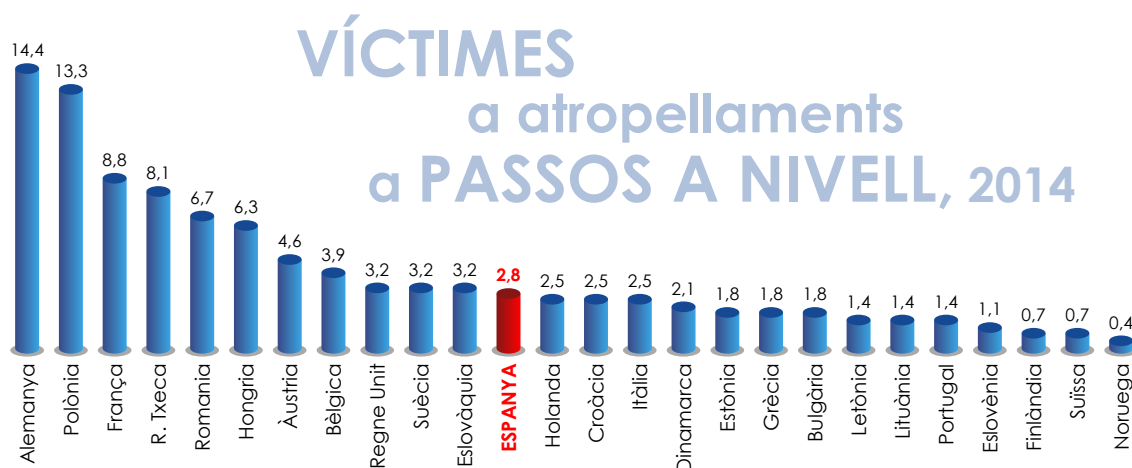
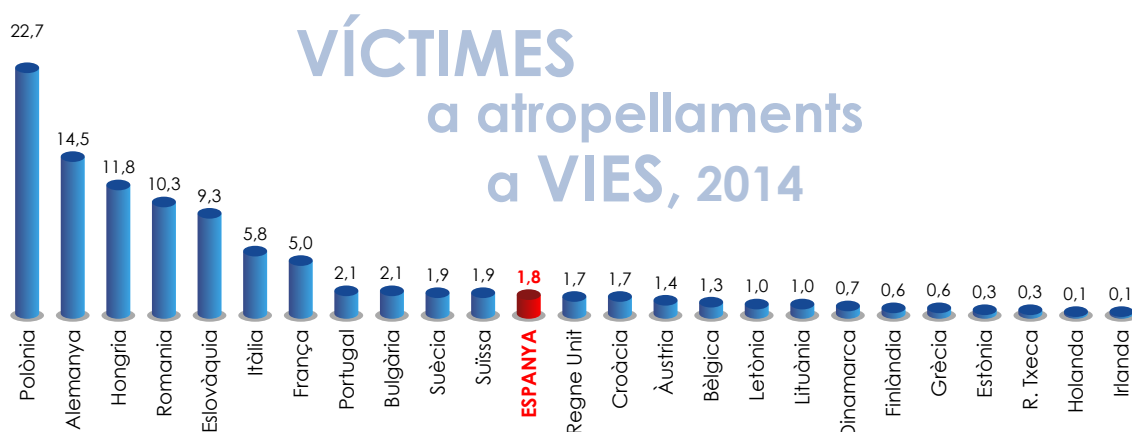
VIA

Camí format per dos carrils per on circula el tren. Es recolza en unes peces anomenades travesses que la subjecten i permeten mantenir la mateixa amplada. Al seu torn, les travesses es recolzen en una base de pedres anomenada balast per repartir les càrregues del conjunt i filtrar l'aigua.

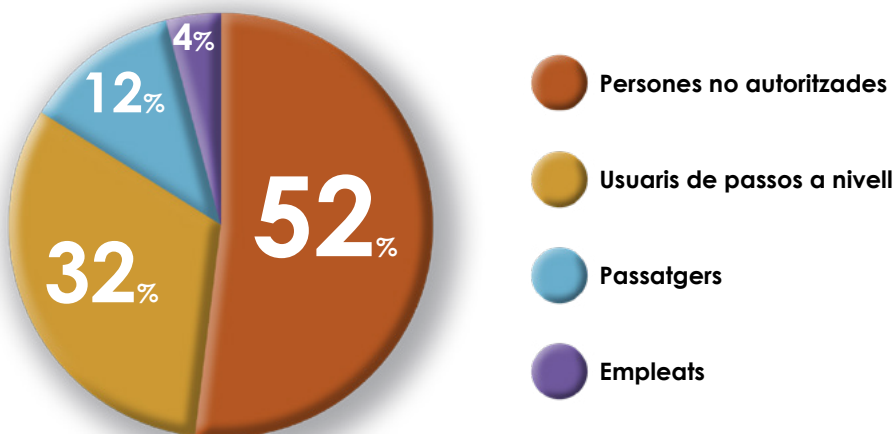
■ ACCESSOS NO AUTORITZATS A ESPAIS FERROVIARIS

El 2014 van morir 1.074 persones als ferrocarrils europeus (UE-28)*. La majoria d'aquestes morts van ser degudes a persones que havien accedit a espais no autoritzats (66,9 %) i a usuaris de passos a nivell (26,5 %). El 2014, Espanya ocupava la 12a posició dels països del nostre entorn (Unió Europea-27) quant a mortalitat per atropellament a vies i passos a nivell.

*Dades: European Union Agency for Railways (2016). Railway Safety Performance in the European Union.

A Espanya, el 52 % de les morts per aquesta causa van ser degudes a persones que havien accedit a espais no autoritzats, el 32 %, a usuaris de passos a nivell, el 12 %, a passatgers i el 4 %, a empleats.

Les persones que accedeixen a espais ferroviaris de forma no autoritzada intenten agafar una dreuera, fer-se fotos, no pagar el bitllet o cometre actes vandàlics (com ara robar, fer grafitis o pintades i danyar o trencar seients, tanques, senyals, ponts, etc.). Aquests accessos no autoritzats poden tenir conseqüències tràgiques. A més, l'accés a espais ferroviaris no permesos està penat per la llei. **No està permès l'accés públic a les vies del tren, per la qual cosa travessar-les en un lloc no autoritzat és molt perillós, il·legal i sancionable amb una multa de fins 7.500 euros.**

DADES INTERESANTS

■ SOBRE ELS TRENS I LA SEVA RELACIÓ AMB LA SEGURETAT

ALGUNS TRENS D'ALTA VELOCITAT PESEN UNES 322 TONES, QUE EQUIVALEN A UNS 260 COTXES.

Si ens trobem a prop de l'andana o la via, que un tren ens faci un cop pot ser mortal.

El gran pes del tren fa difícil que pugui parar ràpidament davant la presència d'una persona o obstacle a la via.

LA DISTÀNCIA DE FRENADA D'UN TREN QUE CIRCULA A 160 KM/H POT SER DE 1.000 METRES, QUE CORRESPONEN A 10 CAMPS DE FUTBOL.

Encara que el maquinista ens vegi i accioni el fre, **la distància** necessària de frenada és tan gran que el tren ens atropellaria. No és un cotxe.

ALGUNS TRENS TENEN UNA POTÈNCIA DE 8.800 KW, COM 120 COTXES.

Aquesta potència els permet d'arribar a **altes velocitats**.

Els trens es proveeixen d'electricitat mitjançant la **catenària**. Aquest corrent no s'apaga mai i té una **potència mortal**.

No cal tocar la catenària per electrocutar-se, **per córrer risc de mort o ferides greus és suficient amb ser-hi a prop**.

ALGUNS TRENS D'ALTA VELOCITAT PODEN ARRIBAR ALS 300 KM/H.

Els trens que viatgen a alta velocitat **poden produir un efecte de succió** i crear un buit que t'arrossega a sota del tren.

■ RISCOS PER ALS USUARIS ADULTS

Les presses per arribar-hi a temps i complir els temps marcats a la feina o per les responsabilitats familiars **poden** generar un important grau d'estrès i **fer que les persones assumeixin riscos i tinguin comportaments més imprudents.**

Les exigències relacionades amb el temps poden fer que els adults que es desplacen amb tren o han de travessar espais ferroviaris no tinguin en compte una sèrie de factors que influeixen directament en la seva seguretat. Assumir riscos innecessaris, com ara travessar per llocs indeguts, no respectar la senyalització o distraccions com fer servir el telèfon mòbil o el GPS mentre conduïm poden generar un cert grau d'estrès a les persones.

A més, les presses i imprudències als entorns ferroviaris **en ocasions van acompanyades d'errors que repercuteixen en d'altres persones**, de vegades en els nens i les nenes.

Hi ha d'**altres factors** que poden contribuir a augmentar el risc de patir un accident. El consum d'**alcohol, drogues o alguns medicaments** té greus conseqüències i **pot afectar la seguretat**. El consum d'aquestes substàncies pot fer que la visió sigui borrosa, canviï la percepció del risc i es redueixi la capacitat de resposta als espais ferroviaris o en conduir un cotxe, una moto o un altre vehicle, que s'aproxima a passos a nivell o els fa servir.

La mobilitat als entorns de les ciutats està canviant de manera molt ràpida. Els espais que fa uns anys estaven destinats quasi exclusivament als autobusos i altres vehicles motoritzats han passat a ser espais compartits amb altres vehicles, com ara els de mobilitat personal o les bicicletes. En el cas dels **ciclistes i els conductors de vehicles de mobilitat personal** (patinets elèctrics, plataformes de manillar, rodes elèctriques...), **és important saber com comportar-se amb seguretat als espais ferroviaris** per evitar riscos innecessaris.

■ CLAUS PER ESTAR SEGURS ALS ESPAIS FERROVIARIS

Aneu amb compte amb l'espai que hi ha entre l'andana i el tren, és molt fàcil entrebancar-se i ficar-hi el peu. Per facilitar l'accés al tren, hi ha agafadors a les portes. **Entreu amb calma, no cal córrer.**

Pareu atenció al **senyal lluminós i acústic de tancament de portes**, no intenteu pujar o baixar del tren quan s'il·lumini o soni. **Pareu, espereu i agafeu el següent.**

Manteniu-vos darrera de la línia groga o de seguretat de l'andana fins que el tren s'hagi parat completament. **Si sou a prop de la vora de l'andana, el tren pot fer-vos un cop o succionar-vos.**

Si us cau alguna cosa a les vies, mai no proveu d'agafar-la. És molt perillós. Sempre **demaneu ajuda al personal de l'estació.**

A les estacions i altres entorns ferroviaris, camineu, **no corris**. Són espais amb riscos i podeu caure o fer caure a algú.

A les estacions, **eviteu portar auriculars o abaixeu-ne el volum** i procureu de no fer servir dispositius electrònics. Així podreu estar alerta i escoltar els missatges informatius i d'advertència. Això és especialment important quan s'han de travessar les vies, ja que **és imprescindible escoltar el tren**.

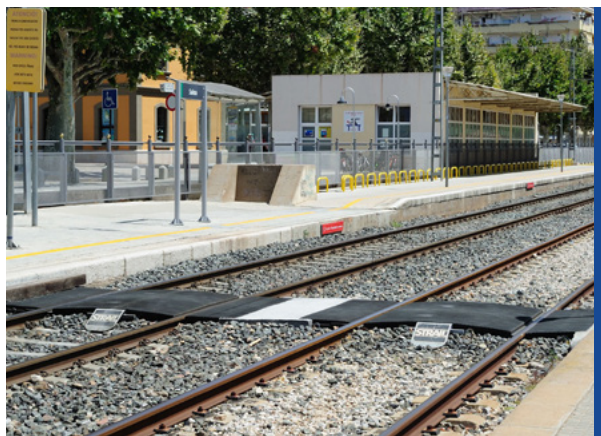
No us feu mai selfies a la vora de l'andana perquè pot ser molt perillós.

No agafeu dreceres. És perillós travessar les vies del tren. Els trens poden venir des de qualsevol direcció, de qualsevol de les vies i en qualsevol moment.

A les estacions i el seu entorn **hi ha passos autoritzats per travessar les vies**: passos superiors, passos inferiors, passos entre andanes i passos a nivell.

Als passos entre andanes i passos a nivell, pareu, mireu als dos costats, escolteu i penseu: "És segur travessar?".

Els trens no sempre passen a la mateixa hora. Fins i tot poden passar trens no programats. Per això és important estar-se a les zones on no hi ha riscos. **Tingueu precaució.**

■ EL VOSTRE PAPER EN LA SEGURETAT FERROVIÀRIA

Els estudis demostren que la majoria dels comportaments imprudents als entorns ferroviaris venen dels adults joves i les persones grans.

S'ha de tenir en compte que **els nens i les nenes estan molt influïts pels comportaments que observen en els adults que els envolten**, i que això pot fer que reproduïxin els comportaments observats.

L'ús de camins indeguts o **els comportaments imprudents a les estacions i els passos a nivell**, entre d'altres, **són hàbits que s'aprenen en l'entorn proper i passen d'una generació a una altra.**

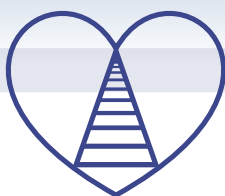

Els pares, les mares, els avis i els altres adults es converteixen en models de conducta i en transmissors de coneixement sobre seguretat ferroviària.

Recordeu que **el vostre paper és bàsic per ensenyar els vostres fills i d'altres nens i nenes a estar segurs a les estacions de tren i els altres espais ferroviaris.**

**PARA,
MIRA,
ESCOLTA,
VIU!**

**Travessar
les Vies**